

іноземних слів, великі грошові штрафи накладено на використання чужої мови в рекламі [4, с. 100].

Кожній людині притаманна риса наслідування. Починаючи з дитинства, ми весь час когось копіюємо: батьків, вчителів, друзів, колег, акторів, відомих діячів тощо. Звичайно, більш за все наслідування проявляється у підлітків і молоді, погляди на життя, власне «Я» яких перебуває у стадії формування. В якості найбільш значущих засобів впливу виділяють пробудження імпульсу до наслідування за зразками, а також створення позамовних образів, які намагаються наслідувати. Мова йде про те, що, побачивши на екрані чи почувши через радіоприймач свого улюбленого ведучого, актора або співака, молода людина починає копіювати кумира, а особливо його манеру спілкування. Оскільки більшість фільмів, серіалів, музичних передач в українському телерадіомовленні звучать російською мовою, часто із суржиком та ненормативною лексикою, на рівні підсвідомості у слухача чи глядача створюється образ, який він повторює і у власній практиці.

Лінгвосоціалінгвістичний аналіз текстів періодичної преси і засобів їх вираження свідчить про те, що у сучасних друкованих ЗМІ термінальні та інструментальні цінності подані у таких мовних формах, які доносять їх до аудиторії в більш дохідливому та виразному вигляді, не беручи до уваги прагматичність мовного оформлення думки. [1; с. 18].

Часто пересічні громадяни ставлять запитання щодо доцільності актуалізації уваги на проблемі мови друкованого слова в державі, якщо на перше місце для забезпечення добробуту населення повинні виступати економічні аспекти. Проте у таких випадках варто нагадати, які заходи вчені рекомендують для ефективного вивчення іноземної мови: якомога більше читати і говорити. Оскільки найпоширенішим джерелом інформації в Україні (як і в більшості інших держав) є ЗМІ, вони є найбільш впливовими на суспільну думку. Якщо людина постійно читає чи чує російську мову, вона починає думати саме цією мовою, вважаючи рідну недостатньою, алге нею мало хто пише статті, сценарії, проводить інтерв'ю тощо.

Отже, сучасні тенденції розвитку нашої країни засвідчують, що гасне хвиля антиукраїнізму, із кожним роком росте кількість національно налаштованих громадян. Тому скоро за діалектичним законом кількість перейде в якість. З'явиться нове покоління, яке потребуватиме задоволення своїх духовних цінностей засобами української мови й культури, а відтак і журналістика стане складовою і фактором творення української культури.

Література

1. Ануфрієва О.В. Психологічні чинники впливу засобів масової інформації на ціннісні орієнтації студентської молоді. – К.: Знання України, 2009. – 20 с.
2. Городняк І.В. Інформаційна нерівність у сучасному суспільстві та соціально-економічна поінформованість населення м. Львова // Український

соціум. – К.: Ін-т економіки та протозування НАН України. – № 1 (24). – 2008. – С. 16-22.

3. Трипенко О.М. Суспільство, держава, інформація. – К.: Київський нац. ун-т ім.Т.Г. Шевченка, 2001. – 165 с.
4. Корконосенко С.Г. Основы журналистики: Учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 287 с.

Тетяна Мислива
Національний авіаційний університет
м. Київ

РОЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ХІХ СТ. У СТАНОВЛЕННІ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ЗАНАЧАНОГО ПЕРІОДУ

У ХІХ ст. відбувається остаточне становлення, формування, кодифікація та нормалізація української лексичної системи, структурні одиниці якої постійно вдосконалюються, варіюються та збільшуються кількісно.

Занегаймо, що важливу роль у нормалізації української літературної мови відіграють українські письменники, алгеже вони, як визначає В.Статтєва, „добре обізнані зі словом люди, для яких мова була основним знаряддям праці і які зробили значний вклад у її збагачення” [23, с.4]. Наше дослідження ґрунтуватиметься на матеріалі творчості таких українських письменників ХІХ ст., як І.Котляревський, Т.Шевченко, М.Вовчок, П.Мирний, Г.Квітка-Основ'яненко та І.Франко. Вони мають особливе значення у розвитку української літературної мови і цитатя з їхніх художніх творів використовуються найчастіше для ілюстрації значень чи відтінків значень лексем української мови в Словнику української мови в 11 томах (дані СУМ).

Хоча проблемі мовної тжанини творів класиків української літератури досліджували багато мовознавців (А.Безенко, Я.Ляуш, М.Вутрин, Е.Ващенко, Н.Давиденко, А.Королюва, Г.Горох і т.д.), проте в сучасній українській літературі, немає ґрунтовної розвідки, присвяченої питанню впливу мови українських письменників ХІХ ст. на формування української літературної мови зазначеного періоду. Цим зумовлена актуальність нашого дослідження. У зв'язку з цим у статті ми ставимо за мету з'ясувати особливості впливу словесно-художньої практики українських письменників ХІХ ст. на українську літературну мову.

Літературна мова по-своєй суті – складне явище, що потребує не лише часових ресурсів, але й безпосередньо творчих мовних здібностей тих, хто б мав змогу забезпечити процес „підфурвання” мови конкретного періоду, надаючи їй нових можливостей існування та забезпечуючи змогу успішного виконання всіх функцій, які належать мові. П.Мирний з цього приводу